

Kod przedmiotu	A3.10	Nazwa przedmiotu	Instytucja ombudsmana w Polsce i na świecie	
Kierunek			Administracja - studia pierwszego stopnia	
Rodzaj przedmiotu lub modułu			A. Moduł obowiązkowy, A3. kierunkowy	
Profil kształcenia (studiów)		praktyczny		
Specjalność		1. Administracja publiczna 2. Administracja w biznesie		
Semestr		1		
Język prowadzenia zajęć		Język polski		
Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta			Stacjonarne	Niestacjonarne
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			15	9
2. Inne formy (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			15	9
3. Konsultacje z nauczycielem			10	10
Razem 1+2+3			40	28
4. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)			-	-
5. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)			35	47
Razem 4+5			35	47
SUMA 1+2+3+4+5			75	75
Łącznie punktów ECTS wg planu studiów			3	
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
	OPIS PRZEDMIOTOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ		SYMBOL EKK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się)	
ma wiedzę – zna i rozumie:				
K_W01	Definiuje pojęcie ombudsmana i wskazuje na jego rolę w systemie ochrony praw i wolności oraz zna uwarunkowania utworzenia i rozwoju RPO w polsce		K_W02 K_W01 K_W04	

K_W02	Opisuje środki działania RPO w Polsce i ombudsmana UE	K_W02 K_W03 K_W08
K_W03	określa pozycję ustrojową i znaczenie RPO w Polsce oraz ombudsmana UE	K_W02 K_W05
ma następujące umiejętności – potrafi, umie:		
K_U04	Klasyfikuje kompetencje RPO w zakresie kontroli przestrzegania praw i wolności, w zakresie tworzenia i wykładni prawa oraz dotyczące wymiaru sprawiedliwości	K_U02 K_U01
K_U05	Odróżnia charakter i kompetencje polskiego rzecznika praw obywatelskich i ombudsmana UE	K_U02 K_U03
posiada następujące kompetencje społeczne – ma świadomość i jest gotów do:		
K_K06	Dyskutuje o wadach i zaletach systemu ochrony praw i wolności i prawidłowo rozstrzyga dylematy dotyczące naruszeń praw i wolności człowieka i obywatela	K_K05
Cele kształcenia		
• Wskazać typy oraz cechy współczesnych ombudsmanów • Opisać zasady działania współczesnych ombudsmanów • Wyjaśnić rolę Rzecznika Praw Obywatelskich w polskim systemie ochrony praw i wolności • Opisać tryb funkcjonowania polskiego ombudsmana oraz przedstawić jak w praktyce funkcjonuje instytucja RPO.		
Treści kształcenia		
WYKŁADY/ĆWICZENIA: 1. Istota systemu ochrony praw i wolności. 2. Istota instytucji ombudsmana. 3. Uwarunkowania utworzenia i rozwoju Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce. 4. Zasady funkcjonowania Rzecznika Praw Obywatelskich Unii Europejskiej.		
Zalecana literatura		
Literatura podstawowa: 1. H. Zięba-Załucka (red.), System ochrony praw człowieka w RP, Rzeszów 2015. 2. J. Świątkiewicz, Rzecznik Praw Obywatelskich w polskim systemie prawnym, Warszawa 2001. 3. S. Sagan, Organy i korporacje ochrony prawa, Warszawa 2014.		
Literatura uzupełniająca: 1. A. Deryng, Rzecznik praw Obywatelskich jako wnioskodawca w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, Warszawa 2014. 2. B. Banaszak, Porównawcze prawo konstytucyjne współczesnych państw demokratycznych, Warszawa 2012. 3. W. Skrzydło, Polskie prawo konstytucyjne, Lublin 2010.		

Metody i formy prowadzenia zajęć	Tak (X) / nie
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Wykład informacyjny	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Prezentacja multimedialna	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) –	
Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się	Tak (X) / nie
Egzamin pisemny	
Egzamin ustny	
Zaliczenie pisemne na zakończenie zajęć	
Zaliczenie ustne na zakończenie zajęć	X
Kolokwium pisemne śródsesemtralne	X
Kolokwium ustne śródsesemtralne	
Test	
Praca pisemna	
Raport	
Prezentacja multimedialna	
Inne (jakie?) -	
Uwagi prowadzącego	

Skala ocen i sposób ustalania ocen	
Skala ocen:	Ocena ustalana jest na podstawie następującej skali:
niedostateczny (2)	Poniżej 55.00 % - ocena 2
dostateczny (3)	55.00 % i więcej - ocena 3
dostateczny plus (3,5)	60.00 % i więcej - ocena 3,5
dobry (4)	70.00 % i więcej - ocena 4
dobry plus (4,5)	80.00 % i więcej - ocena 4,5
bardzo dobry (5)	90.00 % i więcej - ocena 5